

FAMILIA - FUNDAMENTUL PERSONALITĂȚII COPILULUI

Natalia GONCEARU, Grupa E-131, FIMET.

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Moldova Rep. este o țară cu multe probleme majore printre care sărăcia, lipsa reformelor sociale, moștenirea istorică, incapacitatea de ași gestiona sau forma noi modele comportamentale. Din aceste motive multe familii sunt nevoite să-și lase copiii pe seama bunicilor sau a rudelor apropiate, toate acestea reflectându-se deseori într-un nivel de educație scăzut. Familia însă are un rol primordial în societate, creșterea și educarea copiilor, tineri care formează viitorul țării. Putem presupune așadar că este necesară o educație adecvată a generațiilor curente pentru un viitor mai prosper, pentru libertate și democrație deoarece, cu regret, putem observa încă cum amprenta culturii sovietice este încă resimțită profund în societate regăsindu-se în sistemele de valori, în mentalul colectiv, în modelele de comportament în pofida anilor de independență a țării noastre.*

Cuvinte cheie: *cultură, familie, copii, viitor, educație.*

Văzută de dincolo de granițele ei, Moldova Rep. apare ca o țară cu o multitudine de probleme complexe. O țară care, după mai bine de 25 de ani de independență, încă își conservă o amprentă masivă a culturii și a mentalității comuniste. Societatea acuză probleme grave la nivelul funcționării și dezvoltării sale. Sărăcia, lipsa reformelor, moștenirea istorică, sistemele de guvernare, structurile educaționale, învățământul în ansamblu sunt doar câteva din motivele care împing populația țării să migreze în străinătate în căutarea unei surse de venit și a unui viitor mai bun atât pentru sine cât și pentru viitorul copiilor lor.

Familia, unitate socială de bază, reprezintă ea însăși o „comunitate”, la nivelul căreia se formează cel dintâi cadru normativ necesar pentru existența ființei pe mai departe. Avem așadar familii întemeiate pe căsătorie și pe concubinaj neformal. Această relație este intimă deoarece aici copilul se naște, trăiește primele sale experiențe, se dezvoltă și își formează propria personalitate. În cadrul familiei un rol deosebit îl are fiecare membru al acesteia.

Însăși termenul *familia* își are origine latină și înseamnă *sclav de casă* deoarece, în trecut, familia era proprietatea bărbatului neexistând relații familiare ci doar subordonarea celorlalți membri a ei față de întemeietor. Sigur că de-a lungul timpului concepția de familie și rolurile membrilor ei s-au modificat. În perioade mai vechi femeia era cea responsabilă de copii. Actual, mama și tatăl au o pondere egală în educația propriilor copii. La vârste fragede relația dintre mamă și propriul copil este foarte strânsă însă și tații participă activ în educație începând cu primele lor clipe de viață. Ambii părinți trebuie să-și împartă responsabil rolurile astfel încât, cel mic, copilul să crească într-o armonie: fizică, psihică, economică dar și spirituală. Stilul de a fi tată afectează copii la fel de mult cât și stilul de a fi mamă.

Impresia că tatăl domină lumea exterioară oferă sentimentul de siguranță a copilului. El inspiră copilului dorința de a deveni ca el. Un tată bun trebuie să aibă o relație de prietenie cu propriii copii însă nu trebuie să devină complice în încălcarea regulilor și a normelor morale. Tatăl va reprezenta întotdeauna în fața copilului, o poartă către experiențe noi și către dezvoltarea autonomiei, cel mic având o vizibilă tendință de a imita și de a face cât mai multe lucruri copiind figura tatălui. Astfel figura paternă devine un catalizator pentru copil de-a lungul vieții și a procesului educațional oferit acestuia. Este foarte important să existe o relație vie, nemijlocită a tatălui cu copiii, să aibă micile lor secrete, glume, jocuri, iar mamele să încurajeze și să susțină dezvoltarea acestei relații.

Mama are rolul ei deosebit, în particular în primii ani a vieții copilului. Ea este o sursă de tandrețe și răbdare, de dragoste necondiționată pentru copil, relație ce se creează încă din primele luni a perioadei de sarcină. Mama este cea care îndrumă copilul în fiecare etapă de dezvoltare, este factorul de bază ce se ocupă de hrană, menajerie și dezvoltare psihică. Ea este mereu la dispoziția propriului copil pentru oricare eventualitate. Copilul are nevoie de un tată și de o mamă. Are nevoie de ambii părinți pe care să-i consulte mai târziu în deciziile pe care le ia și în nelămuririle pe care le are.

Familiiile în care lipsesc copii au un specific aparte: o parte din problemă rezidă din factorul biologic, infertilitate timpurie, altă parte vine din amânarea pe o perioadă mai îndelungată legat de decizia de a avea un copil iar o altă parte vine din frica psihologică de a procrea. Cercetările de specialitate transmit ideea conform căreia apariția copiilor este o perioadă de maxim stres în viața de cuplu, iar partenerii ușor anxioși pot să fie puternic influențați de aceste informații. Toate familiile sunt foarte diferite una față de cealaltă datorită educației diferite a părinților, a stării economice sau conceptele sociale și de valori ale acestora.

Toate familiile fericite sunt asemenea, iar familiile nefericite sunt nefericite în felul lor.

Familiile diferă și după numărul de copii. De obicei, astăzi, în cele mai multe cazuri vorbim despre unul sau doi copii, mai putem găsi familii cu câte trei sau patru copii. Familiile de la cinci copii în sus fiind tot mai rar întâlnite. Acest fapt se datorează însăși conceptului de familie care și-a modificat funcțiile principale în societate. Dacă înainte rolul ei era cel de a da viață și de a aproviziona copii cu hrană până la o anumită vârstă iar mai apoi aceștia să-și creeze propriile lor familii, toți împreună reprezentând o forță de muncă vitală, astăzi acest concept este puțin funcțional. Astăzi societatea impune costuri sporite de întreținere a unui copil din primele clipe de existență a acestuia: grădiniță, școală, liceu, activități extrașcolare, îmbrăcăminte, accesorii, hrană. Totul astăzi are valoare economică, familia tehnicizându-se oarecum.

Tradițional, țările mai puțin dezvoltate sunt cele în care se înregistrează o densitate demografică majoră pe timp ce în țările mai bogate se tinde spre o îmbătrânire a populației, aceasta fiind o problemă foarte actuală la nivel global. Indiferent de numărul de copii, de condițiile de trai, părinții trebuie să fie aceia care să-și educe proprii descendenți în mod just.

Marele filosof Kant spunea ”Omul nu poate deveni om decât prin educație”. Dar ce este totuși educația? Este un fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitări pentru integrarea lor în societate.

Familiile sunt constrânse să se adapteze foarte rapid la schimbările din societatea contemporană care este supusă evoluțiilor sociale, care concertează o societate agricolă-țărănească în una preponderent urban-industrială. Deci, familiile sunt pilonul societății moderne. Până la o anumită vârstă acestea reprezintă un înveliș protector pentru copil. Părinții tind să ’închidă’ copilul, deseori, într-o lume imaginară mult prea perfectă, tind să-l protejeze la superlativ, să-l îndeustuleze cu de toate și să nu-i refuze nici un capriciu. Poate fi dragoste infinită a unui părinte pentru copilul său sau pot fi idealuri neîmplinite din junime, dar faptul este că în astfel de familii copii nu primesc o justă educație. Iar în cele din urmă, în perioada de adolescență sau mai târziu aceștia resimțind consecințele în comportamentul propriilor feciori: indiferență, ură, răutate, lipsă de respect, lipsa unui sistem just de valori.

Familiile ar trebui să-și educe copii astfel încât aceștia, de mici, să știe ceea ce înseamnă muncă și să înțeleagă că doar prin ea poți să obții un rezultat; să învețe ce este dragostea față de părinți, prieteni, țară, de propriile lucruri pe care le posedă; să învețe că a merge la școală și a avea o notă bună nu este o datorie față de părinți ci o oportunitate de a învăța și a te dezvolta; să învețe care sunt justele valori în viață, cum să răzbați în societate și să urci treptele ei fără a călca pe cineva în picioare; să învețe să dea bună ziua la orice persoană pe care o cunoaște, deși poate avea o părere diferită de a sa; să accepte un punct de vedere diferit de al său.

Modelele de educație ar trebui să promoveze un echilibru între noțiunile de libertate și democrație este modul în care ele conlucrează una cu cealaltă. Libertatea este să știi că poți face alegerea dintre a acționa sau a nu acționa, dintre a acționa negativ dar să alegi conștient să nu o faci. Democrația are la bază un popor de oameni liberi, conștienți și care conlucrează împreună pentru un viitor mai bun.

Personal, consider că nu trebuie să existe o vârstă specială pentru a forma o nouă familie, mai puțin însă sunt în acord cu persoanele care încearcă să întemeieze o familie la o vârstă foarte tânără (modelele tradiționale) neavând un venit constant, libertate în ași gestiona propriile decizii sau capacitatea de a comunica sau conlucra pentru binele comun. O familie înseamnă responsabilitate în decizii, responsabilitate față de sine sau de partenerul de viață. Întâi de toate, trebuie să avem însuși noi o educație adecvată, o situație economică cât de cât stabilă, unele siguranțe în ziua de mâine, iar mai apoi să dăm viață altcuiva. Stabilitatea la care mă refer nu este legată doar de ceva financiar,este ceva ce depinde de maturitatea fiecărui om aparte.

Familia este trecut, prezent și viitor pentru întreaga existență, pentru întreaga lume. Pentru un viitor frumos avem nevoie de persoane culte și cu un sistem bine definit de valori. Charles Colson afirma: ”Nici o altă structură nu poate înlocui familia. Fără ea, copiii noștri sunt lipsiți de orice temelie morală. Fără ea, ei devin niște analfabeți morali a căror unică lege este eu-l”. Se știe că un popor de analfabeți este mult mai ușor de condus decât unul cu persoane inteligente, din acest motiv nu trebuie să uităm fundamentul de unde totul își are început: educația.

Bibliografie:

1. *Maurice J. Elias, Steven E. Tobias, Brian S. Friendlander* ”Inteligență emoțională în educația copiilor” București, 2012.
2. *www.statistica.md (14.11.2016, ore 18:06).*